

ПУБЛИЧНА ВЕРСИЯ НА ДОКЛАД ЗА КОНСТАТАЦИИ

в изпълнение на договор за възлагане на обществена поръчка № 03-08-42/01.08.2017г. с предмет
„Проверка на системата за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна
компания“ ЕАД за 2014 и 2015 финансови години“

Настоящият доклад представя резултатите от извършените договорени процедури по отношение
на „Проверка на системата за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна
компания“ ЕАД („Предприятието/БТК“) за 2014 и 2015 финансови години“. Настоящият доклад
включва обобщение на извършените договорени процедури.

Настоящият публичен доклад е изготвен от Делойт Одит ООД („Одитора“) в изпълнение на
договор за възлагане на обществена поръчка № 03-08-42/01.08.2017 г. („Договора“) във връзка с
проверка за прилагането на системата за определяне на разходите, съгласно чл. 172, ал. 2 от
Закона за електронните съобщения.

В настоящия доклад са описани резултатите, оценките и заключенията на Одитора от
извършените договорени процедури, съгласно изискванията на Договора за финансови години
2014 и 2015 години:

1. Изготвяне на оценка дали през 2014 и 2015 финансови години политиките и правилата за
третиране и отнасяне на информацията от първоизточниците към елементите на Системата
са прилагани от предприятието по начин, гарантиращ спазването на принципите, на които тя
е основана и в частност спазване на принципите на прозрачност и последователност на
счетоводната политика (т. 022 от публичното описание на Системата);
2. Констатиране въведени от БТК промени в елементите на одобрената с Решение на
Комисията №578 от 19.08.2014 г. Система през 2014 и 2015 финансови години (т. 006, 007 и
008 от публичното описание на Системата) в сравнение с прилаганата и одобрена с Решение
на КРС № 158 от 28.02.2008 г. При наличие на такива ще посочим причините за
измененията, съответствието им с правилата, заложени в Системата, ще дадем оценка за
отражението на измененията в резултатите от прилагането на Системата;
3. Установяване наличието/отсъствието на съответствие и връзки между данните от
първоизточниците на информация и отнасянето на тези данни в Системата (Приложение 4
към Системата). Резултатите ще бъдат представени последователно за 2014 и 2015
финансови години, съгласно долната таблица:

Входни данни	Мерна единица	Количество или стойност към 31.12.201..*	Източник на информацията	Информационна система, генерираща данните	Отнасяне в системата към:	Количество или стойност към 31.12.201..*
1. Подлежащ и на разпределение						
1.1.....						
.....						
2. Ползвани като бази за разпределение на разходите						
2.1.....						
.....						
3. Ползвани като подлежащ и на разпределение и като бази за разпределение						
3.1.....						
.....						

* Посточва се количество и стойност, в зависимост от вида на входните данни

Забележки:

- ✓ Мерната единица се определя от вида на входните данни и може да включва обем трафик, брой, линейни или квадратни метри, човекочасове, стойност, както и други мерни единици;
- ✓ В колона „Източник на информацията“ се посочва съответния документ, който се ползва за въвеждане на данни в Системата;
- ✓ В колона „Информационна система, генерираща данните“ се посочва системата, в която се въвеждат, обработват и обобщават първичните данни, които служат за източник на информация за Системата;
- ✓ В таблицата не се включват данни за таблицата за маршрутизация, която следва да се приложи отделно;
- ✓ По отношение на източниците на информация, касаещи капацитета, се представят данни за инсталации и за използвания абонатен капацитет.

4. Оценка дали контролната среда, свързана с отнасяне на първоизточниците на информация в Системата, гарантира устойчивост и достоверност на входните за Системата данни. Резултатите от оценката ще бъдат представени в табличен вид, съобразно долната таблица:

Риск	Цел на контрола	Описание на контролната дейност	Вид контрол (автоматичен/ Ръчен)	Резултат (ефективен/ неефективен контрол)

5. Проверка и оценка на съответствието между приходите от финансовия отчет на предприятието за 2014 и 2015 финансови години по услуги и приходите от регуляторните отчети за 2014 и 2015 финансови години по услуги, в съответствие със списъка на услугите в Приложение 1.1. към Системата. Резултатите ще бъдат представени в табличен вид последователно за 2014 и 2015 финансови години, съобразно долната таблица:

Финансов отчет			Отчет от прилагане на Системата		
№ на счетово дна сметка	Наименование на услугата	Стойност към 31.12.2014.. г.	Код съгласно Системата	Наименование на услугата	Стойност към 31.12.201.... г. съгласно отчета, представен в КРС

6. Проверка и оценка на съответствието между разходните сметки, групирани по икономически елементи (разходи за амортизация, за персонал и за външни услуги), и техните стойности във финансовото счетоводство и тяхното отнасяне, включително стойностите им в Системата. Резултатите ще бъдат представени в табличен вид последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

№ на счетоводна сметка/подсметка	Наименование	Стойност към 31.12.201... г.	Код на сметката съгласно Системата	Наименование	Стойност към 31.12.201.. г.
№ на сметки за амортизация					
....					

7. Идентифициране на разходни елементи, които могат да избегнат преминаване към други разходни елементи при разпределение на разходите в Системата. Резултатите ще бъдат представени в табличен вид последователно за 2014 и 2015 финансови години, за всеки елемент, за който е установено преминаване през елементи на Системата, които могат да бъдат избегнати както следва:

Код на даващ элемент	Наименование на даващ елемент	Код на приемащ елемент	Наименование на приемащ елемент	Разпределен % към приемащ елемент

8. Анализиране разпределението и оценка коректността на връзките в таблицата за маршрутизация последователно за 2014 и 2015 финансови години (Приложение ..... търговска тайна), в това число между обектите технически разходни центрове към мрежови услуги, между обектите мрежови услуги към услуги, както и между обектите технически разходни центрове, мрежови услуги и услуги:
- 8.1. Описание на начините на предоставяне („call type“) на услугите от таблицата/таблиците за маршрутизация – трафични услуги при взаимно свързване последователно за 2014 и 2015 финансови години. Описанието на реализацията на трафичните услуги ще бъде придружено със съответното схематично проследяване на начина на реализиране на всяка една услуга по примера на схемата за нивата на взаимно свързване в мрежата на БТК от Решение на КРС 1361/31.05.2012 г.;
- 8.2 Анализ на разпределението и оценка на коректността на заложените проценти в „Probability in %“ от таблицата/таблиците за маршрутизация, като обясним как са определени тези проценти. Идентифицираме съответното процентно изражение на разхода в абсолютна стойност и посочим къде е отразен разходът в резултатите от Системата за определяне на разходите на БТК, последователно за 2014 и 2015 финансови години;
9. С оглед доказване на коректното отнасяне на разходите за услугите, посочени в приложения списък, ние ще предоставим калкулации, включващи разходните елементи, участващи във формирането на себестойността за всяка от услугите в приложения списък последователно за 2014 и 2015 финансови години.

	Фиксираны услуги на едро
Взаимно свързване - достъп	
1	Точка на взаимно свързване – откриване
2	Точка на взаимно свързване - месечен абонамент
3	Комутируем порт 2048 Kbit/s – инсталация
4	Комутируем порт 2048 Kbit/s - месечен абонамент
5	2048 Kbit/s линия за взаимно свързване – инсталация
6	2048 Kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на ЛОДО - месечен абонамент
7	2048 Kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на БТК - месечен абонамент
Взаимно свързване - съвместно разполагане	
8	Изграждане на 19" -шкаф в помещение за съвместно ползване
9	Изграждане на 1/2 19"- шкаф в помещение за съвместно ползване
10	Изграждане на 1/4 19"- шкаф в помещение за съвместно ползване
11	Предоставяне на постоянно захранване с 48V и мощност в помещение за съвместно ползване
12	Предоставяне на постоянно захранване с 60V и мощност в помещение за съвместно ползване
13	Месечни цени за 19" -шкаф в помещение за съвместно ползване
14	Месечни цени за 1/2 19"- шкаф в помещение за съвместно ползване
15	Месечни цени за 1/4 19"-шкаф в помещение за съвместно ползване

10. Анализираме групирането и оценка коректността на връзките между:

10.1. Звената от Системата (Приложение 1.3. към нея) и реалните структурни единици на предприятието към 31 декември на съответната финансова година. Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Наименование на структурната единица, съгласно структурата на БТК към 31.12.201... г.	Брой служители	Код на звеното, съгласно Системата	Наименование на звеното, съгласно Системата	Брой служители в звеното, съгласно Системата към 31.12.201... г.

10.2. Дейностите от Системата (Приложение 1.6. към нея) и функциите на съответното звено. Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Наименование на структурната единица, съгласно структурата на БТК към 31.12.201... г.	Функции	Код на дейността, съгласно Системата	Наименование на дейността, съгласно Системата

10.3. Звената от Системата (Приложение 1.3. към нея) и списъка на дейностите от Системата (Приложение 1.6. към нея), представени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на дейност, съгласно Системата	Наименование на дейността	Код на звено, съгласно Системата	Наименование на звеното

10.4. Списъка с дейности от Системата (Приложение 1.6. към нея) и списъка с услуги от Системата (Приложение 1.1. към нея). Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на услуга, съгласно Системата	Наименование на услугата	Код на дейност, съгласно Системата	Наименование на дейността

10.5. Списъка с техническите разходни центрове от Системата (Приложение 1.7 към нея) и списъка с мрежовите услуги на Системата (Приложение 1.8 към нея). Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на техническия разходен център, съгласно Системата	Наименование на техническия разходен център	Код на мрежовата услуга, съгласно Системата	Наименование на мрежовата услуга

10.6. Списъка с мрежови услуги от Системата (Приложение 1.8 към нея) и списъка на услугите от Системата (Приложение 1.1 към нея). Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на мрежовата услуга, съгласно Системата	Наименование на мрежовата услуга	Код на услугата, съгласно Системата	Наименование на услугата

11. Анализ последователно за 2014 и 2015 финансови години отражението на промени в броя на служителите в реалните структурни единици при отнасянето им към звената в Системата по месеци за периода 01 януари – 31 декември на съответната финансова година, както и промените във функциите на звената (ако са извършени такива) при отнасянето им като вид дейности, съгласно Системата, за същия период и ще оценим отражението на промените в броя на служителите или дейностите върху крайните резултати от Системата;
12. Изброяване на аутсорсваните дейности. Анализираме и оценим последователно за 2014 и 2015 финансови години връзката между разходите за аутсорсвани от БТК дейности, тяхното отразяване във финансовото счетоводство на предприятието и отнасянето им по елементи на Системата и в частност по звена и дейности от Системата (Приложения 1.3. и 1.6. към нея);
13. Анализ последователно за 2014 и 2015 финансови години обосноваността на включването на дълготрайни активи (ДА) от финансовото счетоводство в съответната група активи от Системата, като отчетем вътрешно-фирмените, пазарни и технологични промени, свързани с ДА;
14. Установяване наличието на съответствие/несъответствие при отнасянето на ДА от финансовото счетоводство (регистър на ДА и оборотна ведомост) към Системата (Приложение 1.4 към нея), в т.ч. по отношение на придобити/продадени през съответната финансова година ДА, по данни от финансовото счетоводство в Системата. Резултатите по т. 12 и т. 14 ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на ДА, съгласно фирмента	Наменование	Количество	Мерна единица	Балансова стойност	Полезен живот	АО	Код на групата ДА, съгласно Системата	Наменование	Полезен живот	АО	Количество	Мерна единица	Стойност

15. Анализ групирането на ДА от Системата във връзка с оценяването им по настояща стойност. Анализираме и оценим определената за целите на Системата настояща стойност на групата активи при отчитане на полезния живот на ниво отделен счетоводен актив. Да установим ДА, за които са внесени допълнителни корекции при оценката им по настояща стойност, като посочим размера на корекциите. Резултатите за определената настояща стойност ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на групата ДА, съгласно Системата	Наименова- ние на групата ДА	Метод на преоценка			Наименование на технически еквивалент за преоценка на актива, оценен по настояща стойност	Стойност на техническия еквивалент по настояща стойност
		Историческа стойност	Индексация	Съвременен еквивалент		

16. Сравняване последователно за 2014 и 2015 финансови години на стойностите на амортизационните отчисления на ДА от финансовото счетоводство и групите ДА от Системата. Ще анализираме и оценим възможностите за подценяване/надценяване на разходите за амортизационни отчисления на групите ДА от Системата във връзка с определения полезен живот, внесени допълнителни корекции при оценката на ДА по настояща стойност и отнасянето на групите ДА към други разходни центрове и прилагани бази за разпределение;
17. Установяване на съответствието между мрежата на БТК (отделно за фиксираната и за мобилната мрежи, подразделени на опорна мрежа и мрежа за достъп) и използваните в Системата мрежови елементи, като идентифицира компонентите на IP/NGN мрежата на предприятието. Резултатите следва да се предоставят последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Компоненти на мрежата	Количество към 31.12.201... г.	Съответстващ мрежови елемент от Системата (код и наименование)

18. Анализ на взаимовръзките при разпределение на разходите между групата ДА и мрежовите елементи от Системата, с акцент върху групите ДА, които се разпределят върху няколко мрежови елемента, като идентифицираме даващия и приемащ разходите елемент, наименованието на базата за разпределение и тяхната стойност. Резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на даващ елемент	Наименование на даващ елемент	Код на приемащ елемент	Наименование на приемащ елемент	Наименование на базата за разпределение	Стойност

19. Проверка на определените и използваните бази за разпределение на разходите за всички елементи, които не се отнасят директно към други разходни елементи, включително таблици за маршрутизация. С изключение на таблиците за маршрутизация, които ще бъдат приложени, резултатите ще бъдат предоставени последователно за 2014 и 2015 финансови години съобразно долната таблица:

Код на елемента	Наименование на елемента	Определена база за разпределение	Използвана база за разпределение	Стойност

20. Оценка последователно за 2014 и 2015 финансови години на влиянието от промяна в стойностите на базите за разпределение и от промяна на вероятностите в таблиците за маршрутизация (анализ на чувствителността) върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата;
21. Проверка и оценка последователно за 2014 и 2015 финансови години:
  - 21.1. дали начинът на определяне на стойността на заетия капитал, прилаган от БТК, съответства на изискванията на одобрената с решение № 578/19/08.2014 г. Система;
  - 21.2. дали разпределянето на стойността на заетия капитал по групи дълготрайни активи съответства на декларираната от БТК разпределена стойност на заетия капитал в регуляторните отчети. В случай на констатиране на несъответствия ще анализираме влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата;
  - 21.3. съответствието между стъпките за разпределение и използваните бази, включително техните стойности, използвани за разпределянето на оперативните разходи и амортизициите и стъпките за разпределение и използваните бази, включително техните стойности, използвани за разпределянето на заетия капитал между елементите на Системата. В случай на констатиране на несъответствия ще анализираме влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.
  - 21.4. съответствието между разпределената стойност на заетия капитал и стойността на заетия капитал по услуги, съгласно данните от регуляторните отчети. В случай на констатиране на несъответствия, ще анализираме влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.
  - 21.5. съответствието между услугите в Приложение 1.1. към Системата и услугите в Приложение 2 от Формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство. В случай на констатиране на несъответствия ще анализираме влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.

За проверката, касаеща прилагането на Системата в съответствие с точки 1-21, ние ще изгответим подробни протоколи, в които ще посочим целта на проверката, ползваните източници на информация, извършената дейност, ползвани методи, направените констатации, извършените анализи и оценки, заключения и препоръки.

Изпълнението на дейностите по точки от 1 до 21 ще завърши с:

- доклад публична версия, одобрен от КРС, съдържащ заключенията ни за проверката от прилагането на Системата на хартиен и електронен носител (CD);
- подробен доклад, одобрен от КРС, с приложени към него протоколи на хартиен и електронен носител (CD).

Отговорност на одитора

Ангажиментът на Одитора е извършен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 – Ангажимент за извършване на договорени процедури относно финансова информация. Някои от процедурите, като тези например описани в т. IV подолу, са извършени в съответствие с изискванията на Международния стандарт за ангажименти по изразяване на сигурност 3000 и са докладвани с отделен доклад. При изпълнение на ангажимента са спазени и изискванията на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, издаден от Международната федерация на счетоводителите, включително изискването за безпристрастност.

Задължението на Одитора е свързано с представянето на доклади (публична версия и подробен доклад, съдържащ търговски тайни) за констатации, изготвени въз основа на предварително съгласуваните процедури, съгласно договора за възлагане на обществена поръчка и приложенията към него.

В ангажимента по Договора Одиторът няма отговорност целенасочено да разкрива случаи на измама или грешки, на отклонения, както и незаконни действия.

Извършенията от Одитора процедури не представляват одит или преглед, съгласно изискванията на Международните одиторски стандарти или Международните стандарти за ангажименти за преглед и следователно в Доклада Одиторът не изразява каквато и да било степен на сигурност.

В случай, че бяхме извършили допълнителни процедури или ако бяхме извършили одит или преглед на финансовата информация в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти или на Международните стандарти за ангажименти за преглед, биха могли да ни станат известни други въпроси, които бихме докладвали.

Нашият доклад е предназначен единствено за целта, изложена в първия параграф на настоящия доклад.

Констатации

I. По отношение на т.1 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършенияте процедури Одиторът установи несъответствие при спазването на някои от принципите, на които се базира Системата за финансови години 2014 и 2015.

II. По отношение на т.2 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършенияте процедури Одиторът установи, че се използват нови обекти на Системата във връзка с предоставянето на нови услуги от Предприятието. Тези нови обекти не засягат методите на разпределение, съответно не представляват промени в Системата съгласно т. 007 от Публичното описание на системата за определяне на разходите по елементи за финансови години 2014 и 2015. Въпреки това, съобразно т. 008 от Публичното описание на системата, Предприятието следва да е провело и провежда консултации с КРС.

III. По отношение на т.3 от договорените процедури извършихме следното:

Въз основа на извършенияте от Одитора процедури и изложената информация в доклада, включително констатациите по т. 3.1, Одиторът препоръчва Предприятието да предостави пред КРС обновени и актуални Приложения за финансови 2014 и 2015 години. В допълнение на идентифицираната разлика в стойността на заетия капитал за 2014 финансова година, беше изпълнена повторна калкулация на информацията от Системата с оглед да бъде оценен ефектът върху резултатите от Системата. Подробен анализ е предоставен в т. 21.4 от доклада за констатации, съдържащ търговски тайни.

По т.3.2 и 3.3. въз основа на извършените процедури Одиторът не установи липса на съответствие на данните от първоизточниците на информация и отнасянето на тези данни в Системата използвайки Приложение 5 към Системата и Бази за разпределение.

V. По отношение на т.5 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи несъответствия между приходите от финансовите и регулаторните отчети за финансови години 2014 и 2015.

VI. По отношение на т.6 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури и получените обяснения, Одиторът идентифицира разлики, които имат технически характер и не могат да бъдат класифицирани като несъответствия, които да са в разрез с Публичното описание на Системата за определяне на разходите по елементи.

VII. По отношение на т.7 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи случай на разходен елемент, който би могъл да избегне преминаване към друг разходен елемент при разпределение на разходите в Системата за финансови години 2014 и 2015.

VIII. По отношение на т.8 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректни връзки между техническите разходни центрове, мрежовите услуги и услугите от Системата.

IX. По отношение на т.9 от договорените процедури извършихме следното:

На база извършението на процедури Одиторът установи наличието на услуги, които не са генерирали приходи през финансовите 2014 и 2015 години, но са алокирани разходи към тях. В допълнение, на база на извършението на процедури, Одиторът установи наличието на три елемента с код (*търговска тайна*), към които на предходни етапи са разпределени разходи с нулева стойност, тъй като натрупаните разходи от предходни стъпки на Системата са директно отнесени към съответните услуги с код (*търговска тайна*). Същевременно в Протокол 9, приложение към доклада за констатации, съдържащ търговски тайни, не е предоставен анализ на калкулациите за взаимно свързване.

Съобразно т. 008 от Публичното описание на системата, Предприятието следва да е провело и провежда консултации с КРС.

X. По отношение на т.10 от договорените процедури извършихме следното:

X.1 По отношение на т.10.1 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършението на процедури Одиторът установи несъответствие между използваната информация в Системата и справка за заетия персонал за 2015 година, като за 2014 година не беше установено подобно несъответствие.

X.2 По отношение на т.10.2 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършението на процедури Одиторът не установи некоректни връзки между дейностите от Системата и функциите изпълнявани от реалните структурните единици на Предприятието за финансови години 2014 и 2015.

X.3 По отношение на т.10.3 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректни връзки между звената и дейностите от Системата за финансови години 2014 и 2015.

X.4 По отношение на т.10.4 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректни връзки между дейностите и списъка с услуги от Системата за финансови години 2014 и 2015.

X.5 По отношение на т.10.5 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректни връзки между техническите разходни центрове и мрежовите услуги от Системата за финансови години 2014 и 2015.

X.6 По отношение на т.10.6 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректни връзки между мрежовите услуги и услугите от Системата, резултиращи върху изменение на вече представените пред КРС резултати от Системата за финансови години 2014 и 2015. В допълнение Одиторът идентифицира връзки, които следва да бъдат обсъдени между Предприятието и КРС и при необходимост Системата да бъде обновена.

XI. По отношение на т.11 от договорените процедури извършихме следното:

Както е посочено в т. 10.1 от Публичната версия на доклада за констатации, на база на извършените процедури Одиторът установи несъответствие между използваната информация в Системата и справка за заетия персонал за 2015 година, като за 2014 година не беше установено подобно несъответствие

XII. По отношение на т.12 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи отнасяне на разходи за аутсорсвани от Предприятието дейности по елементи на Системата за финансови години 2014 и 2015.

XIII. По отношение на т.13 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи необосновано включване на ДА от страна на финансовото счетоводство в съответната група активи от Системата за финансови години 2014 и 2015.

XIV. По отношение на т.14 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи наличие на несъответствие при отнасянето на ДА от страна на финансовото счетоводство към Системата, в т.ч. по отношение на придобити/отписани и за тяхното включване/изключване в Системата през финансови години 2014 и 2015.

XV. По отношение на т.15 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи некоректно групиране на ДА от Системата във връзка с оценяването им по настояща стойност, както и некоректно отчитане на полезния живот на ниво отделен счетоводен актив за финансови години 2014 и 2015.

XVI. По отношение на т.16 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не констатира възможност за подценяване/надценяване на разходите за амортизационни отчисления на групите ДА от Системата във връзка с определения полезен живот, внесените допълнителни корекции при оценката на ДА по настояща стойност и отнасянето на групите ДА към други разходни центрове и прилагани бази за разпределение за финансови години 2014 и 2015.

XVII. По отношение на т.17 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи несъответствия между мрежата на Предприятието и използваните от Системата мрежови елементи, след като идентифицира компонентите на IP/NGN мрежата на Предприятието за финансови години 2014 и 2015. Същевременно в Протокол 17, приложение към доклада за констатации, съдържащ търговски тайни, не е предоставен анализ.

XVIII. По отношение на т.18 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи наличието на несъответствия между взаимовръзките при разпределение на разходите между група ДА и мрежови елементи от Системата, в това число и между групите ДА, които се разпределят върху няколко мрежови елемента от Системата за финансови години 2014 и 2015.

XIX. По отношение на т.19 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи несъответствия между определените и използвани бази за разпределение на разходите за всички елементи, които не се отнасят директно към други разходни елементи за финансови години 2014 и 2015.

XX. По отношение на т.20 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът установи, че променяйки вероятността в таблиците за маршрутизация за финансови години 2014 и 2015, в частта „Генериране на повиквания от фиксираната мрежа на Предприятието към фиксираната мрежа на Предприятието – локален сегмент“ с x до x процентни пункта, бе предизвикано отклонение в рутинг фактора от x% до x% за различните технически разходни центрове от xx и xx, което доведе до запазване на резултатите за единица услуга както и x% отклонение в общите разходи на трафичните услуги за 2014 и 2015 финансови години. Същевременно в доклада за констатации, съдържащ търговски тайни (Протокол 20), не е представен анализ на влиянието от промяна в стойностите (анализ на чувствителността) на базите за разпределение различни от RA (Routing allocation) върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.

XXI. По отношение на т.21 от договорените процедури извършихме следното:

XXI.1 По отношение на т.21.1 от договорените процедури извършихме следното:

По същество всеки един от използваните от Предприятието подходи при определяне на стойността на заетия капитал за финансови 2014 и 2015 години представлява: Историческата цена на придобиване на определен актив, индексирана с натрупаните Амортизационни отчисления и с Ефекта на преоценка по настояща стойност, , но не съответства на един от принципите, посочени в т.022 на одобрената от КРС с решение № 578/19.08.2014 г. Система.

В одобрената от КРС с решение № 578/19.08.2014 г. Система за разпределение на разходите, не е посочена конкретна методология или формула за определяне на стойността на заетия капитал, която да бъде използвана като база за оценка, поради тази причина не може да се изрази констатация, относно коректността на използваните от Предприятието подходи при определяне на заетия капитал за финансови 2014 и 2015 години.

За финансови години 2014 и 2015, за цената на заетия капитал за мобилната мрежа е използвана стойността, изчислена съгласно Решение №135/14.02.2013 на КРС. За стойността на заетия капитал за фиксираната мрежа е използвана стойността, изчислена съгласно Решение №134/14.02.2013 на КРС.

XXI.2 По отношение на т.21.2 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът не установи несъответствия при разпределението на стойността на заетия капитал по групи ДА спрямо представените резултатите на Системата за финансови години 2014 и 2015.

XXI.3 По отношение на т.21.3 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът установи наличие на елементи само като даващи в Приложение 5 на елементите на Системата. Причина за това е, че при изготвянето на Приложение 5 към Системата разходите от някои разходни сметки са представени директно, отнесени към елементи от тип XXX, без да бъде представено като отделна стъпка в Приложение 5 за 2014 и 2015 финансови години.

С оглед на предоставяне на възможност за лесна проследяемост и запазване на съответствие с публичното описание на одобрената от КРС с решение № 578/19.08.2014 г. Одиторът е изразил препоръка в параграф Други, по-долу.

В допълнение, Одиторът установи наличието на услуги, които не са генерирали приходи през финансовите 2014 и 2015 години, но са аллокирани разходи към тях, вследствие на ангажираните активи и дейности за съответните услуги. Съобразно т. 008 от Публичното описание на системата, Предприятието е следвало и следва да проведе консултации с КРС.

XXI.4 По отношение на т.21.4 от договорените процедури извършихме следното:

Въз основа на направените процедури Одиторът установи несъответствия при сравнението на разпределената стойност на Заетия капитал за финансова година 2014, като в тази връзка са адресирани препоръки към Предприятието за подобрения в Системата. Препоръките са посочени в параграф „Други“ към настоящата публична версия на Доклада за констатации.

При сравнението на разпределената стойност на Заетия капитал и стойността на Заетия капитал по услуги, съгласно резултатите от Системата за финансова година 2015, Одиторът не установи несъответствия.

XXI.5 По отношение на т.21.5 от договорените процедури извършихме следното:

На база на извършените процедури Одиторът установи разминаване в броя на услугите представени в Приложение 1.1 от Системата и Приложение 2 от Формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство за финансови години 2014 и 2015.

Други (във връзка с препоръки и предложения за подобрения на Системата):

Считаме, че новите обекти на Системата не засягат методите на разпределение, съответно не представляват промени в Системата съгласно т. 007 от Публичното описание на системата за определяне на разходите по елементи за финансови години 2014 и 2015. Въпреки това, съобразно т. 008 от Публичното описание на системата, препоръчваме Предприятието да проведе консултации с КРС

Считаме, че по методологията за изчисляване на Заетия капитал в Системата към момента не съществува официален документ от страна на КРС, който да я регламентира. В тази връзка, препоръчваме КРС да изрази становище с официален документ, регламентиращ методологията за изчисляване на Заетия капитал в Системата или приравнявайки го към методологията, използвана при Формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство.

Установихме за финансови 2014 и 2015 години, че не съществува единен формат от страна на КРС, по който изрично да се регламентират посочените стойности на заетия капитал от активи в Приложения 3, 5 и 6 от финансовите резултати на Системата. Считаме, че Предприятието би следвало да уеднакви формата на информацията представяна в Приложение 6 и Приложение 5 на Системата, както следва:

- Стойностите на амортизационните отчисления и заетия капитал от активи в Приложение 6, следва да бъдат представяни по историческа стойност, в съответствие с първоизточника на информацията – счетоводната система САП.
- Стойностите на амортизационните отчисления и заетия капитал от активи в Приложение 5 следва да бъдат представяни по настояща стойност, в съответствие с изискванията на одобрената с решение № 578/19.08.2014 г. Система.
- Стойността на целия зает капитал на Предприятието представена в Приложение 3 на Системата, следва да бъде представен по следния начин:
  - Заёт капитал от активи на Предприятието, оценен и представен по настояща стойност
  - Изваждане на стойността на краткосрочните задължения на Предприятието
  - Добавяне на краткосрочните вземания на Предприятието
  - Добавяне на материалните запаси и стоки на Предприятието

За финансови 2014 и 2015 години установихме, че Предприятието е представило на КРС необновени Приложения за резултатите от Системата, като в тази връзка препоръчваме:

- обновени Приложения за финансови 2014 и 2015 години, съдържащи актуализирана информация за резултатите и групиранието на елементите в Системата, да бъдат предоставени на КРС от страна на Предприятието.

С оглед на проследяването на всички стъпки на разпределение и спазване на последователността, описана в одобрената от КРС с решение № 578/19.08.2014 г. Система, при подготовката на входящите данни от страна на Предприятието, то следва да прави проверка за наличие само на даващи елементи, различни от тези с код (*търговска тайна*), както и само на приемащи елементи, различни от тези с код (*търговска тайна*).